

VOGELWAARNEMINGEN IN ZUID-KENNEMERLAND

AFLEVERING 98

15 januari - 30 april 1989

grauwe ganzen

In Zuid-Kennemerland worden doorgaans geen pleisterende ganzen aangetroffen. Tijdens de najaarstrek wil er nog wel eens een kleine groep in een van de polders neerstrijken, maar dat is dan van korte duur. In zijn algemeenheid kun je stellen dat West-Nederland te dicht bevolkt is om de ganzen een rustige plaats te bieden. Voor een winters dagje "ganzen kijken" moet men dan ook naar Friesland, Flevoland of Zeeland. Het was dan ook een leuke verrassing dat er deze (zachte) winter twee pleisterplaatsen in het rekreatieschap Spaarnwoude waren.

Vanaf 30 december tot 5 februari verbleven er Rietganzen in de Zuid-Spaarndammerpolder. Ze fourageerden op akkerland in het gedeelte ten westen van de A9 en ten noorden van Het IJ bij Spaarndam. Op 28 januari werd aldaar een maximum van 101 Rietganzen geteld. Er waren toen ook drie Kolganzen aanwezig.

De tweede pleisterplaats bevond zich in de Vereenigde Binnenpolder aan de noordoost-kant van de Spaarnwouderplas. Op 5 februari verbleven daar 64 Rietganzen (het maximum) en 96 Kolganzen. Het is niet onmogelijk dat de Rietganzen van de Zuid-Spaarndammerpolder afkomstig waren. Er moet echter ook uitwisseling met doortrekkende ganzen zijn geweest, gezien de veranderingen in aantallen en soortensamenstelling. Zo werden er op 18 februari 46 Riet-, 134 Kol- (het maximum) en vier Grauwe Ganzen gezien. Op 25 februari waren er 45 Riet-, 108 Kol- en 13 Grauwe Ganzen aanwezig. Ook waren er toen vier Kleine Rietganzen opgedoken. Een dag later bereikte de Grauwe Gans met 25 exemplaren zijn maximum. Begin maart namen, met de oplopende temperatuur, de aantallen pleisterende ganzen snel af. Op 4 maart waren er nog maar tien Riet-, twee Kleine Riet- en 16 Kolganzen ter plaatse. Tijdens de sterke ganzentrek van 5 en 6 maart (op 6 maart alleen al bij Parnassia 496 Grauwe Ganzen!) zijn de laatste vogels verdwenen. Alleen vier Grauwe Ganzen bleven nog tot 18 maart hangen.

Het pleisteren van ganzen in onze regio staat waarschijnlijk niet op zichzelf. De toename van de ganzenpopulaties en de toegenomen druk op de oude ganzengebieden maakt het voor de ganzen noodzakelijk om nieuwe overwinteringsgebieden te exploiteren. In Noord-Holland Noord zijn zo in de loop van de jaren tachtig diverse ganzengebieden "ontstaan". Ook het recente voorkomen van (Riet) ganzen in het zuiden van de Haarlemmermeer heeft hier zeer waarschijnlijk mee te maken. Of onze regio in de toekomst 's winters regelmatig ganzen zal herbergen is onzeker. De Zuid-Spaarndammerpolder is in ieder geval ongeschikt gemaakt door de recente uitbreiding van de golfbaan Spaarnwoude. Ook de uitbreiding van het fietspadennet in de Vereenigde Binnenpolder zal de rust in dat gebied niet vergroten.

Soort	Datum	Plaats	Aantal/ Bijzon.	Waarnemers
Roodkeelduiker	t/m 10-4	Zuidpier	max. 5	Gou e.a.
	29-1	Telp. Red.brig.	9 tp	Gee, Huij, Lee
	18-4	Telp. Red.brig.	1 tp	Gee
Roodhalsfuut	hele periode	Zuidpier	max. 2	Fri e.a.
Kuifduiker	22/27-4	Zuidpier	max. 16	Gee, Gro, logb.
Geoorde Fuut	29-3	AWD, Renbaan	1	Fri
	27-4	Zuidpier	2	Gro
Noordse Stormv.	23-3	Telp. Red.brig.	7	Gro
	14/27-4	Telp. Red.brig.	4	Gee
Roerdomp	jan/mrt	Vogelmeer	max. 2	H. Schouten e.a.
Jan van Gent	25-3	Telp. Red.brig.	1	Gro
Zwarte Ooievaar	2-4	Duin & Kruidberg	1 n. ZW	Hoo
Ooievaar	31-3	Rijksstr.weg H'lem 2		Huij
	6/7-4	bollenland W.Randwg 3		med. Cot
	9-4	Kennemerduinen	2 n. Z	Cot, Huij, Nob
Lepelaar	6 & 18-3	Telp. Parnassia	3 & 1	Gee, Gro
	v.a. 7-3	Spaarnwouderplas	eo max. 5	Buc e.a.
	27-4	Telp. Red.brig.	4	Gee
	28-4	Gruiterspolder	1	Gee, Gro
Kleine Zwaan	t/m 7-3	Ver. Binnenpolder	3 tp	Buc, Hoo, Huij
	27-2	Cronjéstr. H'lem	85	Stu, Wil
	2-3	Houtrak	97 tp	P. Munsterman
Wilde Zwaan	t/m 6-3	AW-duinen	max. 9	Poo e.a.

Soort	Datum	Plaats	Aantal/ Bijzon.	Waarnemers
Brandgans	9-2	Zuidpier	60 n. N	Fri
	18-3	Telp. Parnassia	115	Nob e.a.
Rotgans	21-1	Spaarnwouderplas	1 tp	Vla
	9/10-4	Zuidpier	3 tp	Gee, Lee, Poo
Casarca	28-1	Velserbroek	1	Nob
	11-3	sluizen IJmuiden	1	Buc
Mandarijneend	5-3	AW-duinen	7	Nob e.a.
	5-3	Elswout	2 paar	C. van Deursen
Pijlstaart	11-2	Telp. Parnassia	36	Huij
	24-2	Zuidpier	10	Fri
Zomertaling	5-3/15-4	Spaarnwouderplas	max. 7	N. Slotboom ea
	5 & 27-3	Spaarnwouderplas	1 & 1	fam Kottman, Vli
	26-3	zee thv Parnassia	12 tp	Huij, Lee
	2-4	Spaarnwouderplas	1 paar	Hin, Zijl
	9-4	Zuidpier	1	Gee, Lee
	9-4	Lange Bretten	1 paar	Fri
	21-4	Oostbroek	1 ♂	Gro
Krooneend	27-4	Telp. Red.brig.	2	Gee
	13-2	AW-duinen	1 paar	Poo
Witoogeend	t/m 4-3	Meertje Caprera	1 ♂	Buc, Huij
Toppereend	11-2	Telp. Parnassia	51	Huij
IJseend	28-1	havens IJmuiden	1 ♂	Nob e.a.
	11-3/26-4	Telp. Red.brig.	15	Gee e.a.
	28-3	Zuidpier	2	Fri
	9/15-4	Zuidpier	1 + ○	Buc e.a.
Nonnetje	t/m 15-4	AWD Zwanenplas	1 + ○	H. Assend. e.a.
Wespendief	27-4	Zuidpier	1	Gro
Zwarte Wouw	26-3	Kennemerduinen	1	Cot, Huij, Lee
Rode Wouw	2-4	AW-duinen	1	Buc
	20-4	Kennemerduinen	1	Hin, Zijl
Bruine Kiekend.	25-1	Rottepolderplein	1 ♂	Buc
	v.a. 27-3	weer een normale	verschijning	
Havik	25-3	Vijfhuizerzandput	1 ♂	Gou
	29-3	Kennemerduinen	1 + ○	Gro
	9-4	Alverna/Leyduin	1 + ○	Huij

Soort	Datum	Plaats	Aantal/ Bijzon.	Waarnemers
Sperwer		Op 16-4 is er in de AW-duinen een dode Sperwer gevonden. De vogel miste een poot en is dus vermoedelijk geringd geweest. De vogelonderzoekers van de AW-duinen zouden graag de ringgegevens (nummer, datum en vindplaats) ontvangen.		
Roodpootvalk	15-4	Kennemerduinen	1 ad ♂	Vla
Smelleken	8-4	Heksloot	1 †	Nob
	13-4	Spaarnwouderplas	1	Buc
Slechtvalk	29-1	Telp. Red.brig.	1	Gee
	11-3	Spaarnwoudermeer	1	Lee
Waterral	26-3	Kenn.d. Oosterplas	1	C. de Groot
	1-4	Oeverl. de Liede	2	Gee, Huij, Lee
Scholekster	26-2	Gruiterspolder	318	Cot
Kleine Plevier	27-3/28-4	Gruiterspolder	max. 2	Hin, Zijl e.a.
	28-3	Kenn.d. Peperedel	2	Gro
Bontbekplevier	19-3	Gruiterspolder	17	Huij, Nob
Goudplevier	29-3	Ver. Binnenpolder	800	Cot
Zilverplevier	19-3	Gruiterspolder	1	Huij, Nob
Drieteenstr.l.	5-3	Zuidpier	300	Nob e.a.
Paarse Str.l.	11-3	Zuidpier, strand	65	Buc
Bonte Str.l.	26-2/25-3	Gruiterspolder	max. 31	Cot, Huij, Nob
	11 & 18-3	Spaarnwouderplas	1 & 1	Cot, Hin, Zijl
Kemphaan	v.a. 4-3	Spaarnwouderplas	max. 56	Vli e.a.
	v.a. 11-3	Gruiterspolder	max. 20	Vla e.a.
Bokje	21-2	Kennemerduinen	1	H. Wijkhuizen
Grutto	11-3	Gruiterspolder	450	Nob
Regenwulp	v.a. 8-4	weer waargenomen in kleine aantallen		
Zwarte Ruiter	v.a. 20-4	Spaarnwouderplas	max. 3	Hin, Zijl
Groenpootruiter	v.a. 1-4	weer waargenomen, max. 6 op 28-4 Gruitersp.		
Witgatje	4-2	Haarlemmermeer	3	Hoo
	11-2	Houtrak	1	Gee, Huij, Lee
	13-2/1-4	AW-duinen	2	Fri, Poo
	9-4	Batterij Halfweg	1	Goo, Pey
Bosruiter	27-4	Gruiterspolder	1	Gee
Mid. Jager	30-4	Telp. Red.brig.	1	Cot, Gee
Kleine Jager	14-4	Telp. Red.brig.	1	Gee
Grote Jager	26-3	Zuidpier	1, met olie	Hoo
Kl. Kokmeeuw	t/m 28-1	Zuidpier	1	Buc

Soort	Datum	Plaats	Aantal/ Bijzon.	Waarnemers
Zwartkopmeeuw	t/m 28-1	Zuidpier	1 ad	Buc
	Zowel op 9, 15 en 30 april als recent ook op 28 mei, werd een paar adulte vogels in de omgeving van het Vogelmeer in de Kennemerduinen waargenomen. De vogels verdwenen steeds in noordelijke richting. Doortrek?			
Dwergmeeuw	20-4	Spaarnwouderplas	6	Hin,Zijd
	27-4	IJsbaan Velsen	38	Gro
Geelpootmeeuw	2-3	strand IJmuiden	1	Veg
Kleine Burgem.	26-2	sluizen IJmuiden	1 1 ^e wi.kl.	Veg
Grote Burgem.	2/11-3	IJmuiden	1 1 ^e wi.kl.	Buc,Cot,Veg
Zeekoet	t/m 28-3	Zuidpier	max. 10	Nob e.a.
Papegaaiduiker	13-1	Zuidpier	1, dood	Gee
Ransuil	28-1	begraafpl. H'dorp 5, roestpl.		Gou
IJsvogel	t/m 12-3	AW-duinen	max. 2	Huij e.a.
	27-2	Spaarne	1	Gou
Waterpieper	4/31-3	Gruiterspolder	max. 2	Vla e.a.
	Tot in april was er een slaapplaats in het riet bij Oeverland de Liede. Een maximum van 31 vogels werd geteld op 10 februari.			
Grote Gele Kw.	11 & 27-3	Telp. Parnassia	1 & 1	Gro e.a.
Rouwkwikst.	25-2/19-3	Gruiterspolder	max. 4	Cot e.a.
	maart	Kennemerduinen	3, vangsten	Cot
	27-3	Telp. Parnassia	1	Lee e.a.
Waterspreeuw	t/m 5-3	AW-duinen	1 ad.	F. Hieselaar ea
Beflijster	Dit voorjaar werden er al vanaf begin april flinke aantallen Beflijsters gezien. Opvallend was de aanwezigheid van een groep van maximaal 28 vogels in de Kennemerduinen van 10 tot 16 april.			
Vuurgoudhaantje	25-1	Leharln, H'stede	1	F. Hieselaar
	28-1/25-2	begr.pl. H'dorp	1	Gou,Hieselaar
	28-3	Zuidpier	1	Fri
Baardmannetje	v.a. 12-3	Oeverl. de Liede	max. 6	Hin e.a.
	25-3	omg. Ruigoord	1	Huij, Lee
	9-4	Lange Bretten	1	Cot,Nob
	23-4	omg. Ruigoord	4 ♂	Hin,Rob,Zijd
Staartmees	2-4	AW-duinen	1, N. vorm	Buc

Soort	Datum	Plaats	Aantal/ Bijzon.	Waarnemers
Roek	6-3/28-4	Telp. Parnassia	36	Gro e.a.
	11-3	Velserbroek	3	Cot
	9-4	omg. Ruigoord	1	Nob
	9-4	Haarlemmermeer	1	Hoo
Bonte Kraai	19-2	Spaarnwouderplas	1	Goo, Pey
Frater	27-4	Zuidpier	2	Gro
Grote Barmsijs	15-1	IJmuiden	26	Cot
	25-2	Waarderpolder	12	Huij
Kruisbek	Vanaf februari was er een viertal vogels aanwezig in de Kennemerduinen. In april nam het aantal tot tot een maximum van 17 adulte vogels op 16 april.			
Goudvink	5-2	AWD Renbaan	13	Stu, Wil
Appelvink	Tot de eerste helft van maart zijn er maximaal vijf vogels waargenomen in Aerdenhout en Bentveld. Er zijn geen aanwijzingen voor broeden. Waarnemingen in Schalkwijk en in het Haarlemmermeerse Bos duiden in ieder geval op doortrek.			
IJsgors	29-3/28-4	Telp. Parnassia	4	Gro e.a.
Sneeuwgors	t/m 9-4	Zuidpier	max. 28	Hoo e.a.
Geelgors	9-4/21-4	Telp. Parnassia	4	Gro e.a.
Zeehond	25-3	Telp. Red. brig.	1 tp	Gou, Gro
	28-3	Zuidpier	1 tp	Fri, Vla

De waarnemingsrubriek werd samengesteld uit waarnemingen van:

Buc Han Buckx	Hin Martin Hin	Rob Erwin Robbertz
Cot Fred Cottaar	Hoo Bart Hoogesteger	Stu Johan Stuart
Fri JJ Frieswijk	Huij E. v. Huijssteeden	Veg Jan Vegelin
Gee Steve Geelhoed	Lee Guido van Leeuwen	Vli Piet van Vliet
Goo Maria van Goor	Nob Pim de Nobel	Vla Wim van Vlaardingen
Gou Amon Gouw	Pey Gerard v.d. Peijl	Wil Marianne Willems
Gro Hans Groot	Poo Jan van der Pool	Zijd Marianne Zijlerveld

Waarnemingen kunnen tot 20 juli ingezonden worden naar:

Pim de Nobel, Julianalaan 111, 2051 JP Overveen
tel. 023 - 270275 (weekend)